

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Обяснителна записка към финансов отчет на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31 декември 2016 година

Финансовият отчет на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите (фонд ГВРС) към 31.12.2016 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 16/23.12.2015 г. относно годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2015 г. и някои въпроси, свързани с отчетността през 2016 г., ДДС № 01/28.01.2016 г. относно изготвянето и представянето през 2016 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 09/23.12.2016 г. относно годишното счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2016 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2016 г. на бюджетните организации.

Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на фонда се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните документи в НОИ се осчетоводяват спазвайки принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

От 01 януари 2005 г. съгласно Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя Националният осигурителен институт администрира приходите и разходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Първостепенен разпоредител на фонда е неговият директор. Приходите на този фонд се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. Редът и начинът на изплащане на гарантираните вземания са уредени в приетата от Министерския съвет Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и в изпратените от ЦУ до ТП на НОИ указания за прилагането на закона и отчитане на приходите и разходите на фонд ГВРС.

За точното и вярно отчитане на средствата по фонда е създаден отделен сметкоплан и указания за счетоводното отчитане движението на средствата по съответните сметки за приходи, разходи, вземания, задължения и провизии. За сметките

на фонд ГВРС се прилага отделен код 5592 вместо кода на НОИ 5500, при което за този фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост. Съгласно указания на Министерство на финансите плащанията на ФГВРС се извършват чрез системата СЕБРА.

На основание чл.16 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя – временно свободните средства на ФГВРС се влагат по реда на чл.28 от КСО - на депозит в БНБ или се закупуват държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез банки, избрани за инвестиционни посредници от Надзорния съвет.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

В отчета на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31.12.2016 г. е включена отчетна група "Бюджет". В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на фонд ГВРС.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Финансовият отчет на фонд ГВРС към 31.12.2016 г. включва финансовите отчети на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 275 140 061 лв., формирана от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 250 019 156 лв. или намаление спрямо предходния период в размер на 13 768 504 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни левови ДЦК за периода януари - декември 2016 г. с част от временно свободните средства от този фонд. В сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева към 31.12.2016 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информация от съответната банка, чрез която са закупени. Стойността на преоценката /положителна или отрицателна/ се отразява в оборотите на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)". В отчетната група е реализирано: **увеличение** в размер на 5 901 870 лв., което се формира от придобити ДЦК с номинал 5 082 928 лв., реализирана премия/отстъпка при покупка под номинала на стойност 6 760 хил. лв. и положителна преоценка на ДЦК на стойност 812 182 лв. и **намаление** в размер на 19 670 374 лв. формирано от падежирали ДЦК в размер на 14 067 682 лв., реализирана премия/отстъпка при покупка над номинала на стойност 89 743 лв. и отрицателна преоценка на ДЦК на стойност 5 512 949 лв.

Във втората отчетна група II. Вземания от заеми НОИ няма отчетени такива вземания.

Отчетените средства в третата отчетна група III. Други вземания са в размер на 4 262 930 лв. или нетно увеличение спрямо предходния период от 35 078 лв., както следва:

Публични държавни вземания - Отчетени са вземания от работодатели за изплатени осигурителни вноски в размер на 1 057 236 лв. с ръст на увеличение от 283 492 лв. формирано от начислени (+308 985) лв. и погасени (-25 493) лв. вземания. Отразени са и начислените и сторнирани провизии отчетени по сметка 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания” – (-283 492) лв.

Други вземания – По това перо от баланса е формирано намаление в размер на 35 078 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – 12 076 лв. и нетно увеличение 717 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за фонд ГВРС и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2015 г. и прехвърлени по сметката на фонда през януари 2016 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2016 г. и прехвърлени по сметката на фонда през януари 2017 г.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – намаление 35 795 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК в размер на 9 719 790 лв. и получени лихви по ДЦК в размер на 9 755 585 лв.

- сметка 4887 „Вземания от други дебитори местни лица приходно-разходна позиция” – в размер на 5 568 113 лв. и увеличение 1 556 819 лв. Отчетени са начислени (+1 699 956) лв. и погасени (-143 137) лв. вземания. Отразени са и начислени и сторнирани провизии по сметка 4917 „Провизии за публични държавни вземания срещу местни лица приходно-разходна позиция” – (-1 556 819) лв.

В група IV. Парични средства е отразена наличността по банковата сметка на фонд ГВРС в БНБ в края на периода в размер на 19 800 758 лв. Остатъкът по банковата сметка на фонд ГВРС в началото на периода е 888 086 лв. В началото на периода има и наличност по депозит в размер на 2 000 000 лв, който е закрит към края на периода. Към 31.12.2016 г. нямаме касова наличност.

В раздел **В. Задбалансови активи** в отчетна група “Бюджети и бюджетни сметки” е отразена сумата от 3 901 лв. Отчетените средства представляват краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане и активи със стойност под прага на същественост.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 251 761 349 лв. Отразен е и прираст и намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 3 107 414 лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на (-2 068 997) лв. и отчетени приходи и трансфери – 5 176 411 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди**, средствата са разпределени както следва:

В група II. Краткосрочни задължения е отчетено увеличение в размер на 1 676 лв. По статии, намалението е разпределено както следва:

- *Други краткосрочни задължения* – 3 646 лв. или отчетено е увеличение спрямо 2015 г. в размер на 1 676 хил. лв.

Отчетеното увеличение по позиция *Други краткосрочни задължения* се формира от крайно и начално салдо по сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци” 1 676 лв. Данъкът върху доходите на физически лица текущо през годината се отразява по сметка 7591 “Трансфери за поети данъци върху доходите на физическите лица”. През месец декември 2015 г. възникналия разчет – задължение към централния бюджет в размер на 1 970 лв. е начислен по кредита на сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци”, а през месец януари 2016 г. е преведен към Централния бюджет, съответно през месец декември 2016 е начислен възникналия разчет в размер на 3 646 лв., който е преведен през месец януари 2017 г.

В раздел В. Задбалансови пасиви.

В позициите “Задбалансови пасиви” са включени само условните пасиви, а не салдата на всички задбалансови пасивни сметки. В салдото не са включени салдата по сметки от подгрупи 980 „Поети ангажменти за разходи - потоци“ съгласно т. 36, Раздел V от указанията за попълване на макета на баланса. Възникналите ангажменти за разходи с незабавна реализация, отразени по дебитния оборот на сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 158 139 лв.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

А. АЛЕКСАНДРОВА